

Bewust niet dragen van PBM en nu ?

Inleiding

Een werkgever heeft vanuit de Arbowet de verplichting zorg te dragen voor de veiligheid, gezondheid en het welzijn van haar werknemers. Indien hij hierin tekort schiet kan de sanctie variëren van een waarschuwing, stillegging van het werk of zelfs een boete. Het is logisch dat bij een arbeidsongeval de gevolgen voor de werkgever nog groter kunnen zijn. Maarrr..., als de werkgever nu aantoonbaar kan maken dat de werknemer zelf ook nalatig is geweest, wat dan?

Doelstelling

Het doel van deze toolboxmeeting is de bewustwording dat jullie (werknemers) ook een deelverantwoordelijkheid hebben in het realiseren van met name veilige en gezonde werkomstandigheden.

Tijdens deze toolbox worden de volgende onderwerpen besproken:

- ✚ Een uitspraak van het Kantongerecht
- ✚ Wat moet mijn werkgever kunnen overleggen om aan te kunnen tonen dat hij voldoet aan zijn zorgplicht?
- ✚ Kan ik als werknemer ook een boete opgelegd krijgen van de Arbeidsinspectie?

Het niet dragen van een helm wordt hierbij als voorbeeld gebruikt.

Uitspraak Kantongerecht

Vraag de deelnemers of de werkgever een werknemer kan ontslaan als hij verzuimt persoonlijke beschermingsmiddelen te dragen?

Een 36 jarige werknemer wordt vanaf een vastgestelde datum door zijn werkgever verplicht gesteld in bepaalde situaties een helm te dragen.

De werknemer in kwestie lapt deze voorschriften aan zijn laars en verschijnt altijd zonder helm op de werkplek. De werkgever heeft hem er verscheidene keren schriftelijk erop geattendeerd dat hij gehoor moet geven aan de geldende voorschriften. Ook is hij gewaarschuwd dat hij op nonactief gesteld zal worden als hij weigert de helm te dragen. Ondanks deze waarschuwing, verschijnt de werknemer toch zonder helm op het werk.

De werkgever stelt de werknemer op non-actief en dient een verzoek tot ontbinding van de arbeidsovereenkomst in bij de kantonrechter. De werkgever voert aan dat de werknemer drie weken de tijd heeft gehad om te voldoen aan de verplichting om persoonlijke beschermingsmiddelen te dragen. Desondanks weigert hij te voldoen aan de voorschriften. Om deze reden wil de werkgever de arbeidsovereenkomst ontbinden.

De werknemer voert op zijn beurt aan dat hij hoofdpijn en nekklachten krijgt als hij de helm draagt. Hij heeft dit onder de aandacht gebracht bij de werkgever, maar de werkgever heeft geweigerd een constructieve oplossing te bedenken.

De kantonrechter acht het verweer van de werknemer niet erg geloofwaardig. Hij heeft onvoldoende aangetoond dat er medische bezwaren zijn tegen het dragen van een helm.

Bewust niet dragen van pbm's en nu.....?

De kantonrechter ontbindt de arbeidsovereenkomst en bepaalt dat de werknemer geen aanspraak kan maken op een vergoeding.

(Kantongerecht Heerenveen 25 juli 2001, Jurisprudentie Arbeidsrecht 2001 nr. 178)

Bewust niet dragen van PBM en nu ?

Tip 1 Ja dus.

Tip 2 Wees er van doordrongen dat in de Arbowet, artikel 11 een aantal algemene verplichtingen van de werknemers zijn gesteld, te weten:

- ✚ Verplichting om arbeidsmiddelen en gevaarlijke stoffen op de juiste wijze te gebruiken.
- ✚ De hem ter beschikking gestelde PBM'en op de juiste wijze te gebruiken en op te bergen.
- ✚ Beveiligingen niet te veranderen of buiten noodzaak weg te halen en deze op de juiste wijze te gebruiken.
- ✚ Opgemerkte gevaren voor de veiligheid of de gezondheid terstond ter kennis te brengen aan zijn leidinggevende.

Tip 3 Dat als u van uw werkgever ergens voor moet tekenen (ontvangst PBM'en, instructie op de bouwplaats, bijwonen toolboxmeeting enz.) dit niet is om zijn aansprakelijkheid op u af te schuiven, maar om te kunnen bewijzen dat hij aan zijn zorgplicht voldoet.

Wat moet mijn werkgever kunnen overleggen om aan te kunnen tonen dat hij voldoet aan zijn zorgplicht?

Bij de toetsing of een werkgever voldaan heeft aan zijn zorgplicht spelen een 4-tal zaken (BEMAMITOE) een belangrijke rol, te weten:

BEvelen

Toetsing of de werkgever de werknemer(-s) doeltreffend heeft ingelicht over de te verrichten werkzaamheden en de daaraan verbonden risico's.

MAatregelen

Toetsing of de werkgever voldoende organisatorische maatregelen heeft genomen om de risico's te vermijden dan wel te beperken.

Middelen

Toetsing of de werkgever voldoende gewaarborgd heeft dat de ter beschikking gestelde middelen in een veilige staat verkeren.

TOEzicht

Toetsing of de werkgever adequaat en deskundig toezicht houdt op de uit te voeren werkzaamheden. Men noemt dit ook wel de "disculpatiegronden" oftewel de verontschuldigungsgronden.

Tip 1 Bevelen

Vraag: Wie kan enkele voorbeelden geven als het gaat om bevelen op de bouwplaats

Het is dus niet raar dat u zich op de bouwplaats moet "Melden bij de uitvoerder" voor een bouwplaatsinstructie, regelmatig een toolboxmeeting krijgt, of een cursus veilig werken met een heftruck, verreiker, hoogwerker, 10ton/m, kraan of een training veilig verplaatsen van lasten moet volgen. (helm: schriftelijke instructie wanneer en hoe te dragen b.v.)

Tip 2 Maatregelen.

Vraag: Wie kan enkele voorbeelden geven als het gaat om maatregelen op de bouwplaats

Het is dus niet raar dat vooraf aan het te realiseren bouwwerk een Veiligheids- en Gezondheidsplan wordt opgesteld, in de keet een alarmkaart hangt en bijvoorbeeld op de bouwplaats BHV'ers aanwezig zijn. (helm: gebruiksaanwijzing van fabrikant, gratis verstrekking, opbergmogelijkheden, vervanging bij defecten)

Tip 3 Middelen

Vraag: Wie kan enkele voorbeelden geven als het gaat om middelen op de bouwplaats

Het is dus niet raar dat uw gereedschap periodiek gekeurd wordt, de kraan en bouwlift bijvoorbeeld jaarlijks een veiligheidskeuring ondergaan en de steiger gebouwd wordt door iemand met voldoende deskundigheid, dus certificaat steigerbouwer A of B. (helm: voldoet aan CE, type afgestemd op aard van werkzaamheden)

Bewust niet dragen van PBM en nu ?

Tip 4 Toezicht

Vraag: Wie kan enkele voorbeelden geven als het gaat om toezicht op de bouwplaats

Het is niet raar dat uw leidinggevende periodiek een bouwplaatsinspectie houdt, waarbij een lijst gehanteerd wordt met een aantal te inspecteren punten, welke onder andere betrekking hebben op het gebied van de veiligheid en gezondheid.

(helm: wordt werknemer **doeltreffend** gecorrigeerd bij het zich niet houden aan de gestelde regels)

Kan de Arbeidsinspectie de werknemer ook een boete opleggen?

Met ingang van 2002 wil de Arbeidsinspectie vaker boetes gaan opleggen aan werknemers die door ervaring of instructies hadden moeten weten dat zij de regels overtraden.

Deze boetes worden grotendeels beperkt tot het niet gebruiken van de ter beschikking gestelde PBM'en of het niet gebruiken of weghalen van beveiligingen (b.v. onderdelen van zaagmachine of van leuningwerk)

De maximaal aan een werknemer op te leggen boete is momenteel 225 Euro.

TOT SLOT: *Het is maar dat je het weet; zonder helm heb je alleen maar jezelf beet.*

→ zie ook [Toolboxmeting](#)

PBM - 1 - bewust niet dragen van PBM en nu ? (Deze)

PBM - 2 - veiligheidshelm

PBM - 3 - veiligheidsschoenen

PBM - 4 - ademhalingsbescherming

PBM - 5 - gehoorbescherming

PBM - 6 - handschoenen

